

TUSSEN TWEE MOMENTEN

TUSSEN TWEE MOMENTEN

JUUL BAARS
April 2023

Colofon

© Juul Baars

Uitgever: JB Lelystad 2023

Druk: Bestelmijnboek.nl

Grafische verzorging: Ger Koreman

ISBN: 978-94-6247-310-2

NUR: 306

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorwoord

Mijn leven of liever gezegd mijn weg. Samengevat in gedichten die gaan over de momenten die ik heb beleefd en herbeleefd, toen ik erbij stil stond.

Het zijn vooral herinneringen die ik waardevol vond om vast te leggen. Mijn gevoel dat ik iets van mijn leven wil laten overblijven is met deze bundel bevredigd. Bij de samenstelling van de bundel heeft het mij verwonderd hoe ingrijpend gebeurtenissen en belevingen in mijn leven waren.

Maar het heeft me ook verwonderd hoe tijd de persoonlijke beleving van herinneringen kan veranderen.

Ik draag deze bundel op aan mijn kinderen en mijn geliefde die, al bladerend en lezend, mij en mijn intenties in mijn gedichten zullen herkennen. De titel "Tussen twee momenten" omvat de tijd die mij in mijn leven, van toen tot heden, is gegund en waarin ik leed, ontzag en vooral veel liefde heb mogen ervaren.

Juul Baars

INHOUD

Tussen twee momenten	8
In den beginne	9
Overleven	10
Als de vrijheid komt	11
1954	12
Mamma	13
Wijde wereld	14
Een zin van niets	15
Pappa	16 + 17
Hij	18
Overleving	19
Afscheid (Mamma)	20
Herinneringen	21
Batavia, Djalan Kesatrian	22 + 23
Terug	24
Spiegelbeeld	25
Voor altijd	26
Een man met zijn gedichten (voor Joost)	27
Veertig jaar (Voor Joost)	28 + 29
Ik hou van jou (Voor Maarten)	30
Loslaten	31

Polder 32
Liefde 33
Sterven 34 + 35
Misschien 36
75 37
Ik 38
Vrijheid 39
Zoals jij 40
Stilstaan 41
Leven 42
Afscheid 43
Mijn verlangen (Voor Petra) 44
Incompleet (Voor Paul) 45
Dichter bij de dood 46
Hier 47
6 Minuten (Trees) 48
Onbewust 49
Hetzelfde 50
Oud worden 51
Waarheid 52
Voortijdig 53
Vroeger 54
De weg 55
En als ik doodga 56

Tussen twee momenten

tussen twee momenten, ben ik...
tussen twee momenten
vergroeien aangeleerde woorden
tot herinneringen
die in het niets werden geboren
en in het niets zullen verdwijnen
als de cirkel rond is

vraag mij niet
hoeveel stenen ik in de rivier verlegde
of hoe vaak ik mijn naam schreef
op papier dat verteerde

wijs mij niet op de momenten
waarop ik iemand was
die ik nooit meer zou zijn
en vergeef mij de fouten
die ik uit liefde maakte
of, omdat ik niet wist
wat liefde was

tussen twee momenten
ben ik de regel die ik schreef
de beperktheid van mijn woord
en mijn eindeloos verlangen
om te zijn

In den beginne

in den beginne ben ik
onbewust verwekt
levend in gedachteloze verwondering
en zoekend naar het eerste woord
in een wereld die
nog niet echt bestaat

het alles voelt
als warmte en angst
zweeft tussen
afhankelijkheid en geborgenheid
terwijl het niets de weg wijst
in een richting
waar keuzes niet bestaan

ooit was er een begin
waarin de pijn van anderen
een leidraad was
en zich verschool
achter iets dat op liefde leek

Overleven

twee kinderen
mijn zus, mijn broer
kind in een gevangenkamp
waar angst
het dagelijks verlangen
naar vrijheid en liefde
onderdrukte

in mijn begin
bestonden geen oude verhalen
was er een nieuwe wereld
waarin het zwijgen telde...
hun verwardheid zich verschool
achter verloren verlangen
en onverwerkte frustraties

en het vergeten toonde zich
beneveld door jenever
verpakt in grof geweld
geuit in onbekende woorden
en uitgeleefd in misbruik

ik heb ze nooit doorgrond
die twee kinderen
mijn broer, mijn zus
en toch...
was er verbondenheid
ver weg
als drie slachtoffers
die in ingehouden stilte
overleefden

Als de vrijheid komt

in den beginne was er angst
verpakt in onbeschreven pijn
waarin het dagelijks lijden
zwijgend werd gedragen

leven kan verwelken
zich verschuilen achter de drang
van een oneindig verlangen
naar vrijheid...

en dagelijks was er de dood
die zich knagend aan
de laatste zekerheid opdrong
en wachtte op overgave

ik werd in vrijheid verwekt
maar het licht van mijn leven
werd toegedekt door
een verscholen duisternis

het kind in mij leeft voort
in onwetendheid
met nog steeds
dezelfde vragen

1954

in het huis
waar angst ruikt
naar jonge jenever
en zich samenbalt
in uitbarstingen
van onmacht en gehuil...
staat het kind, alleen
voor het dressoir...
en het kind vraagt het dressoir

waarin een blik vol foto's ligt,
waartussen een blad
van een oud tijdschrift,
met een foto
van een man en vrouw...
bestaat liefde..?

en het kind opent
het dressoir...
en het blik...
pakt het blad
waarin de foto staat
van een man en vrouw
verstrengeld in een weerzien
dat schreeuwt van pijn...

en het kind vraagt,
is liefde pijn..?
en het kind leest
over de man en vrouw...
april 1946...
ontroerend tafereel

Na 5 jaar oorlogskamp
zijn deze "mensen"
weer verenigd...

In de stilte van het huis
vervliegen gedachten
en ruikt de kamer
indringender naar angst...
vermengd met jonge jenever

Mamma

ik denk je dagelijks, of misschien ook niet
je flitst zo af en toe door mijn gedachten
het voelt alsof je op iets staat te wachten
iets wat je destijds bij mij achterliet

ik voel je dagelijks, of misschien ook niet
alsof je heel dichtbij bent, onbereikbaar
Een kil gevoel dat voor mij onbenoembaar
een weg zoekt langs een oud en stil verdriet

ik zie je dagelijks, of misschien ook niet
je verschuilt jezelf in de mist van mijn verleden
als schim van nederlagen die je hebt geleden
waardoor je op het einde mij verried

ik spreek je dagelijks, of misschien ook niet
ik vraag om antwoorden die jij me niet kunt geven
waarom je toen niet koos voor je eigen én mijn leven
jouw antwoord blijft voor mij, in het verschiet

Wijde wereld

dromend van de wijde wereld
waar niets is zoals hier
het leven zich toont
in vlagen fantasie
en in verhalen
die nooit werden geschreven
morgen vertrek ik
misschien alleen in gedachten
naar een verte die lokt
en schreeuwt: "hier is alles anders"
wat is daar meer dan hier
daar, waar elk verlangen
zich in duisternis verhuult
en verpakt in dromen
de wijde wereld toont
in slechts vier richtingen
en negen verre plaatsen
Ellerhuizen 2,3
Bedum 5
Onderdendam 9
Groningen 5
Noorddijk 3,6
Ruischerbrug 5
Noordwolde 1,4
Adorp 7,7
Winsum 12,1

Een zin van niets (de dood van mijn vader)

naast mij staat ze
in haar ondoordringbare
wolk vol nevels van
levenslange eenzaamheid.
in haar klagen klinkt de echo
van een ingesleten
weerloosheid

haar geknakte gedachten.
lijken op vingers die
ergens in het niets
trachten vast te grijpen
en... vast te houden..
om alles te laten zijn
zoals het nooit was

zelfs de dood brengt
geen waarheid ook al
dwarrelen snippers verloren
hoop, door de versteende
ruimte, waar ijzige wind
de werkelijkheid
bevriest

daar ligt hij
afgeleefd, uitgemergeld
gebroken..., in een
machteloze glijbaan naar
de dood...
en zij sprak
over zijn ziekbed...
pas toen...
had ik hem eindelijk
voor mezelf..
en nooit was het
anders geweest

Pappa

daar lig je dan, in bed
je gedachten reeds gedoofd
alleen je lichaam vecht
een verloren strijd om de
laatste teugen adem

ik sta aan je voeteneind
aan elke kant een kind van mij
hun handjes vastgeklemd
in de mijne
ik voel hun warmte
en als ik even kijk zie ik
in de glinstering in hun ogen
dat zij en ik,
zij en ik samen...

en even huil ik voor jou
zacht vanbinnen
omdat jij en ik dit niet
hebben gekend
zo samen als zij en ik
en toch...
jij was mijn veiligheid
maar ook mijn grote angst
mijn voorbeeld
en alles waartegen ik
me afzette
ik wilde nooit zijn zoals jij

en dan
je laatste ademtocht
en ik verwonder mij
dat al mijn afschuw
al mijn angst
verbleekt in het strakke licht
dat door een kier in de gordijnen
naar binnen dringt

ik kijk naar je
als je ogen worden gesloten
en ik beseft dat ik je nog nooit
zo klein, zo onbeduidend en zo
intens eenzaam heb gezien

en dan ben je voorbij...